

[Blank page with faint bleed-through from the reverse side]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

1670.

1. Beckmann, Joh. Volk: De juri's Dictione ejusque turba.
Lione.
2. Beckmann, Joh. Volk: De interesse creditorum
3. Beckmann, Joh. Volk: De pluribus concurrentibus
actionibus sine actionum concursu.
4. Beckmann, Joh. Volk: De fide instrumentorum.
5. Beckmann, Joh. Volk: Tutor testamentarius.
6. Beckmann, Joh. Volk: De jure viarum.
2 Bändl. 1670 & 1700.
7. Beckmann, Joh. Volk: De renunciationibus
8. Beckmann, Joh. Volk: De clericorum privilegiis.
9. Beckmann, Joh. Volk: Tus statuum imperii sublimis
10. Beierus, Adriaenus: Specimen herementicum occa.
Lione braccardi: erubescit fetus sine lege loqui.
11. Beierus, Adriaenus: De restoratione domus ruinosa
communis 3 Bändl. 1677, 1715 & 1747.
12. Fackner, Joh. Christophorus: De jure et legitimatione
spuriarum.

1670.

- 13^a. Falcken, Joh. Christophorus: De luto xristia.
14. Falcken, Joh. Christophorus: Aliquot juris quaestiones
15. Falcken, Joh. Christophorus: De titulis eorumque pro-
tractione et abbreviatione
16. Falcken, Joh. Christophorus: De iure collectandi.
17. Fuerskerus, Michael: De recognitione scripturae
vim probationis ad recognoscendam, vel iurato
reppitendam judicialiter productae
18. Frederici, Johannes Arnoldus: De aloe.
19. Frederici, Johannes Arnoldus: De mania ex philtro.

aus

v -

tro.

3206

G. 34. num. 22. 26
167013 6 609
4

DISPUTATIO INAUGURALIS

DE

PLVRIBVS CONCVRREN-
TIBUS ACTIONIBUS

SIVE

ACTIONVM CONCVRSV,

IVSSV ET AVTHORITATE
MAGNIFICI ICTORVM ORDINIS IN CELEBERRIMA
ACADEMIA IENENSI,

MODERATORE

RECTORE MAGNIFICO, PRAENOBILISSIMO, CON-
SVLTISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

IOHANN. VOLKM. *Bechman,*

HAEREDITARIO IN *Obern Trobra,*

ICTO ET ANTECESSORE CELEBRATISSIMO, CONSILIARIO SAXO-
NICO, IN SVPREMO DVCVM SAXON. IVDICIO, FACVLTATE
IVRIDICA ET SCABINATV ASSESSORE GRAVISSIMO,

DOMINO PATRONO ET PROMOTORE
SVO MAXIME HONORANDO,

PRO

SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS AC
PRIVILEGIIS RITE CONSEQVENDIS,

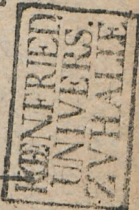
PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI SVBIECTA

A

IOHANNE DEBELIO

CATTO CASSELLANO

AD DIEM IVNII HORIS ANTE ET POMERIDIANIS A. C. MDC LXX.

RECUSA LITERIS SCHILLIANIS. 1739.

Σὺν Θεῶ.

DE
PLVRIBVS CONCVRENTIBVS
ACTIONIBVS,

SIVE
CONCVRSV ACTIONVM.

Vtilitas huius materiae non eget commen-
datione. Ipsa se ostendit. Arduitas eius
ex pulchritudine quoque in aprico est.
HILLIGER in Donello suo *Enucleato lib. 12.*
c. 3. in not. lit. R. ex Francisc. Hotto-
manno multiplicem & confraginosam
appellat; BACHOV. praefat. ad tr. de act.
rem inuolutam diffusamque dicit, ad quam non nisi subti-
les requirantur cogitationes. OBRECHT, tr. de concip. &
form. libel. c. 21. difficillimum iuris articulum. DN. FIBIG.
in prodr. d. act. conc. in hac materia omnium legalium dif-
ficultatum, controuersiarumque copiosissimum esse con-
cursum.

De qua materia acturi primum proponemus defini-
tionem & diuisionem, deinceps causas, effectum & con-
traria.

CAPVT I.
DE NOMINIS DEFINITIONE.

Definitio alia nominis est, alia rei. Ad nominis definitionem, quae declarat τὴ σημαίνει τὸ ὄνομα, tria pertinent. 1. Etymologia siue notatio. 2. Homonymia, quae fit recensendo nominis ambiguitates, variasque acceptiones. 3. Synonymia, h. e. expositio aequipollentium.

§. I.

DE NOMINIS NOTATIONE, ET DIVERSA
ILLIVS SIGNIFICATIONE.

Quamuis hic terminus compositus totidem literis in libris iuris non reperiatur, quoad rem hanc ipsam reperiri certo certius est. Paulus enim libro suo singulari de concurrentibus actionibus (cuius duo fragmenta in libris iuris extant, vnum in *l. qui seruum alienum* 34. *D. d. O. & A.* alterum in *l. si quis egerit*, 88. *D. de furt.*) ex quo et titulum Vlpian. in *l. non est nouum* 10. *D. de act. empt. et in l. nemo* 43. *in fin. et in l. nunquam* 130. *D. de R. I.* in eo est, vt ponat simul actionum concursum.

De Etymologia autem et **CONCURSVS** et **ACTIO**-**NIS** nihil dicam, magni aestimans Aristotelis, quod habet 2. *Rhet.* monitum: Nugatorium dicere manifesta

Prendere quae possis oculorum lumine aperto.

AEQVIVOCATIO magis hic mihi curæ erit. Sumitur autem **CONCURSVS**, vti et verbum **CONCURRE**-**RE**, apud classicos authores et in iure nostro **CIVILI** pro subiecto varie. Et quidem in separata et generali significatione praedicatur de rebus animatis & anima carentibus. Sic dicitur concursus heredum, legatariorum, *l. coniunctim* 80. *D. de legat.* 3. Concursus creditorum *l. idemque est* 7. *S. 1. D. qui pot. in pign. arg. l. est iurisdictionis* 2. (*de bon. auth. iudic. possid.* Concursus lucratiuarum causarum *§. si res aliena*, 6. *I. de*

6. *I. de legat. plurium delictorum l. nunquam 2. D. de priuat. delict.* In speciali vero et coniuncto sensu sumitur latissime, late et stricte. Latissime acceptatus comprehendit et actionum cumulationem ab eodem alias realiter distinctam *vid. Gotthof. ad l. 10. D. de act. empt.*

Late cum subiectum vel obiectum, vel causa vel finis sese haut legitime habent, de quibus infra *cap. 4. § seqq.* pluribus agetur.

Stricte et proprie pro plurimum actionum de eadem re competentia *d. l. non est nouum 10. D. de act. empt. ibi. constat duas esse actiones in eiusdem persona concurrentes, l. nemo 43. D. de R. I. ibi. Quoties concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine, una quis experiri debet § l. 130. eod. nunquam actiones praesertim poenales de eadem re concurrentes, alia aliam consumit.*

Vox quoque ACTIONIS ambigua est et varie accipitur. Vulgariter significat omnem actum tam animi quam corporis, siue naturalem siue artificialem. Vnde actiones Histrionum, Oratorum, artificum. *DN. FRANZK. exer. 23. quaest. 1. n. 2.*

Iuridice vero in genere denotat actum hominis, siue ille sit priuatus siue publicus, prout sumitur in *l. heredes palam 21. §. fin. D. qui testam. fac. poss. § l. Labeo 19. D. de V. S. Magis tamen vsitate pro actibus, qui sunt contentiofae iurisdictionis, ipsaque iuris remedia significant, quibus cum aliquo contendimus et generali vocabulo persecutiones appellantur *l. creditores 10. l. bonorum 41. D. de V. S. l. actio in personam 28. D. de O. & A.* In hoc autem significato iterum diuersimode accipitur i. latissime, ita vt de omni iudiciali persecutione praedicetur, qua persequimur et quod Reip. et nobis abest *l. 6. C. qd. civil. act. criminal. praeciud. l. Stellionatus 3. §. 1. D. Stellionat. 2. latius, vt comprehendat omnes ciuiles persecutiones, siue sint ordinariae siue extraordinariae, interdicta, praeciudicia, persecutiones**

tionem h. e. Implorationes officii iudicis nobilis *l. actionis verbo 37. D. de O. & A. l. actionis 34. D. de V. S. vid. OL-DENDORP. in praefat. class. de act. sub tit. de officio iudicis & P. FRIDER. MINDAN. tr. de mandat. iudic. lib. 2. c. 58. num. 10.*

3. Late pro iure seu potestate persequendi in iudicio, quod sibi debetur *pr. I. de act. 4.* Strictè significat tantum actionem personalem, rei vindicationi, quae in rem est, contradistinctam *d. l. actio in personam 28. D. de O. & A. l. pecuniae verbum 178. §. actionis 2. D. de V. S.* Nos voculam actionis accipimus in eo sensu iuridico, quo comprehendit actionem in rem & personam eamque civilem et criminalem.

§. II.

DE SYNONYMIA.

PRAGMATICI et Interpretes Veteres vsi sunt voce **CUMV-LATIONIS** item **CONIUNCTIONIS** Concurfus loco. Sed diuersissima haec esse, ex natura vtriusque videre est. De concursu etiam iure civili disponitur et regulariter est permiffus, Cumulatio in iure civili non reperitur, nec regulariter permiffa *l. 43. §. 1. D. de R. I.* aliud igitur apud interpretes synonymum non reperio.

CAPVT II.

DE REALI CONCVRSVS DEFINITIONE.

Concurfus actionum varie a *Dd.* describitur. Alii, qui sequuntur **OBRECHT.** in *elegant. disp. de concur. act. definiunt*, nihil aliud esse, quam cum duae pluresue actiones eiusdem rei nomine ex vna vel pluribus ex causis, vel ex vno seu pluribus ex factis descendunt, quae vni aduersus eundem competunt. Alii describunt, quod sit ius pluribus remediis id, quod sibi debetur, in iudicio persequendi. **D. N. FIBIG.** Quod sit actionum plurium compatibilium de eadem re in vno aduersus vnum **Legalis** competentia. Alij aliter. Nos concursum actionum proprie ita dictum, secun-

cundum iuris Ciuilis dispositionem sequentibus verbis describendum esse putamus, nimirum quod fit PLVRIVM ACTIONVM DE EADEM RE VNI ADVERSVS EVNDEM LEGITIMA COMPETENTIA *l. non est nouum 10. D. de act. empt. l. nemo 43. in fin. & l. nunq. 130. D. de R. I.*

CAPVT III.

DE CONCVRSVS ACTIONVM DIVISIONE.

§. I.

DE DIVISIONE IN ELECTIVVM, SVCCESIVVM ET CVMVLATIVVM.

Magni nominis Icti Concursum actionum diuidunt in ELECTIVVM, SVCCESIVVM et CVMVLATIVVM. ELECTIVVM dicunt, cum electio tantum datur, et vna actione electa, nullus est regressus ad aliam, licet per electam non obtinuerit, quod intendebat, per *l. 9. §. 1. D. de tribut. act. l. 1. C. de furt.*

SVCCESIVVM describunt, cum electio quidem datur, sed ita, vt quod per vnā non obtentum est, possit peti per aliam, adeoque vt vna actio non per electionem agentis, sed per consecutionem eius, quod petatum est, alteram tollat vel consumat *l. 76. §. 8. D. de legat. 2. quando sc. in altera non est amplius l. 42. l. 45. D. pro socio.*

CVMVLATIVVM appellant, cum non tantum electio datur, et quod vna non est obtentum, per alteram obtineri potest, sed cum commodum ex omnibus licet consecui *l. 28. D. de nouat. l. 14. §. 4. D. de except. rei iudic. l. 2. D. de priuar. delict.*

Haec diuisio, nisi commoda aliqua lateat explanatio, admittenda haud videtur, propter sequentes rationes, et quidem quoad ELECTIVVM, propterea. 1. Quia nullus concursus eligit vel eligitur, quod manifestissimum. 2. Ex pluribus actionibus concurrentibus vna quidem eligitur, at

at cum illud in omni concursu ab actore fieri debeat, quidam tantum concursus propterea electivus dici nequit.

Quoad **SUCCESSIVVM**, exinde. Quoniam i. Nullus concursus succedit, nec eo succeditur. Deinde, actionum concurrentium quadam ita sunt comparatae, ut una post alteram institui possit, sed antequam instituantur, licet concurrant, attamen tunc sibi inuicem non succedunt, verum in exercitio altera alteram sequitur, non altera in alterius locum surrogatur.

Quoad **CUMVLATIVVM** exinde euincitur, quia nullo concursu fit cumulatio, toto enim caelo differunt. Cumulatio enim est plurium rerum nomine competentium actionum contra unum vel plures in iudicio eodem in libello facta coaceruatio *l. edita 3. Vbi Dd. communiter OBRECHT. de concipiend. et formand. lib. c. 24 n. 2.* Concursus vero plurium actionum de eadem re competentia. Textus quod attinet, nulla in iis fit mentio concursus Electiui, Successiui et Cumulatiui, nec per bonam consequentiam inde tales efficiuntur.

§. II.

DE DIVISIONE CONCURSVS AB OBIECTO DESVMPTA.

CVM GEORG. OBRECHT. *intr. de concip. & formand. libell. c. 21. p. 160.* diuidimus CONCURSVM in SIMPLICEM et MIXIVM. SIMPLICEM in REALEM et PERSONALEM. REALIS est plurium actionum in rem concurrentium eiusdem nomine legitima competentia. Vel, ut retineamus genus proximum, est concursus plurium actionum in rem *l. & an eadem 14. §. actiones in personam 2. D. de except. rei iudic. & l. si mihi et tibi 12. D. de legat. 1.* Sic mulieri ob rem dotalem competit rei vindicatio et actio hypothecaria *l. in rebus. 30. C. de I. dotium ibi. per utramque viam siue in rem b. c. vindicationem siue hypothecariam.* PER-

SONA.

PERSONALIS autem est plurium actionum in personam concurrentium eiusdem rei nomine competentia, vel est concursus plurium actionum in personam eiusdem rei nomine competentium *l. non est nouum 10. D. de act. empt. Vbi Ulpianus, non est nouum, inquit, ut duae obligationes in eiusdem persona de eadem re concurrant. Cum enim is, qui venditorem obligatum habebat, heres extiterit, constat duas esse actiones in eiusdem persona concurrentes: propriam et hereditariam.* Competit igitur hoc casu eiusdem rei nomine duplex actio empti. Aliud exemplum est in *l. is qui STICHVM. 18. D. de O. & A. ubi competit actio ex testamento et actio ex stipulatu.*

MIXTVS est actionis in rem et personam concurrentium legitima competentia. Sic actio ad exhibendum et rei vindicatio concurrunt *l. sui C. ad exhibendum* item conditio et rei vindicatio *l. 1. C. comm. de legat.* quomodo donator reuocat donationem mortis causa factam rei vindicatione vel conditione *l. qui mortis D. de mort. caus. donat.*

PERSONALIS cum Obrecht. subdividitur in **REI PERSECUTORIVM**, **PAENALEM** et **MIXTVM**.

REI PERSECUTORIVS dicitur, quando plures actiones rei persecutoriae concurrunt, ut actio tributoria, et de peculio *l. quod in herede 9. §. eligere 1. D. de trib. act.*

PAENALIS, quando plures paenales ex eodem delicto competunt, ut actio *L. Aquiliae*, et actio arborum furtim caesarum *l. 1. D. arbor. furt. caes.* vel actio furti et actio vi bon. rapt. *l. 1. D. de vi bon. rapt.*

MIXTVS, quando rei et paenae persecutoriae concurrunt, ut conditio furtiua, et actio furti *d. l. si pro fure 7. §. 1. D. de condit. furt.* vel actio pro socio et actio furti *l. rei communis 45. D. pro soc.*

CAPVT IV.

DE CAUSA EFFICIENTE CONCVRSVS.

CAusam efficientem **OBRECHT.** in *d. tr. de concip. & formand.*

B

mand. lib. dicit esse ius Civile late acceptum, comprehensens sub se Edicta Praetorum, Seta, et Plebiscita ex quibus actiones ortae sunt; quod de concursus materiali consideratione largimur. Formaliter autem considerati causam efficientem dicimus ius Romanum, quod in se complectitur interpretationes, sententias ac responsa prudentum §. 8. I de I. N. G. & C. Hoc enim iure definitum, quando alia aliam vel consumat electione vel consecutione perimat. Constat illud (1.) ex l. *plura* 53. D. de O. et A. Vbi Modestinus: *Plura delicta in vna re plures admittunt actiones, sed non posse omnibus vii PROBATVM est.* (2.) Micat ex l. 32. vbi Hermogenianus. *Cum ex vno delicto plures nascuntur actiones: sicut euenit cum arbores furtim caesae dicantur: omnibus experiri permitti* POST MAGNAS VARIETATES OBIINVIT. Denique apertissime probatur ex l. *vn. C. quando ciuil. act. criminal. praeind.* Vbi Impp. VALENT. GRAT. et Valentin. A PLERISQVE PRVDENTIVM generaliter definitum est. Quoties de re familiari et ciuili et criminalis actio competit, utraque licere experiri. Liqueat igitur hanc doctrinam auctoritate VLPIANI, HERMOGENIANI MODESTINI, aliorumque Ictorum auctoritate niti. vid. HILLIG. in Donell. Enucl. lib. 21. c. 3. p. 720. pr.

CAPVT V.

DE MATERIA CONCVRVS.

Materiam triplicem esse in Philosophia constat, ex qua, in qua, circa quam. Materia ex qua concursus sunt actiones, quippe ex quibus consistit. OBRECHT d. l. n. 2. Materia in qua, alias subiectum, est duplex, actiuum & passiuum. Actiuum est vna eademque persona vel vere vel analogice h. e. plures vnā personam vniformiter repraesentantes, cui plures actiones competunt d. l. non est nouum 10. D. de act. empt. l. generaliter §. pr. D. de fideiuss.

Passi-

Passivum vero persona vel plures vnam personam re-
praesentantes, contra quam duae vel plures de eadem re
concurrunt actiones *FIBIG. sect. 6. n. vl.*

Materia vero circa quam, siue obiectum, sunt actio-
nes reales, personales et mixtae, personales item rei per-
secutoriae, paenales et mixtae, ex vna vel pluribus ex
causis vel ex vno facto vel ex pluribus factis et pluribus
delictis descendentes, et de eadem re eidem contra eun-
dem competentes *l. plura 53. D. de O. et A. l. si vulneraveris
43. D. locat.*

§. I.

DE ACTIONIBVS REALIBVS. CANON.

QVod si plures actiones in rem eiusdem rei nomine
concurrunt, vnam tantum instituere licet *l. 14. §. 2.
D. de except. rei iudic. Donell. 21. comment. 3.* Ratio est, quia
res non nisi ex vna causa nostra esse potest. *d. l. 14. l. 3.
§. 4. de acquir. vel amit. poss.* Domini causa duplicari aut
multiplicari nequit, quoniam qui semel rei dominus factus,
eiusdem rei dominus amplius fieri nequit *§. sic itaque di-
feretis 14. I. de action. et hoc, pro regula ex Paulo ICto re-
latum est in Digesta sub. l. non ut ex pluribus 159. D.
de R. I.*

HOTTOMANNVS *illustr. quaest. 29.* ex distinctione
Pauli in *d. l. 14. §. pen.* infert, sententiam *VLPIANI in l.
43 §. 1. D. de R. I. in rerum vindicationibus* verissimam esse ac
l. 130. D. de R. I. l. 60. D. de O. et A. tantum intelligendas
esse de actionibus personalibus, atque exinde hanc inter
actiones reales & personales constituit differentiam, quod
certissima sit in actionibus realibus; ita vt vna electa cae-
terae consumantur omnes: simul vero concurrentibus a-
ctionibus personalibus vna tantum, non omnibus coniun-
ctim vtendum sit per *l. 1. §. 2. D. quod legat. et l. plura 53. D.*

de O. et A. l. cum filius 76. §. 8. D. de Legat. 2. qua vna electa non protinus consumantur caeterae, sicut in actionibus in rem, sed non modo postquam actor in actione instituta succubuit, alia vti ipsi liceat l. Aurelius 23. ult. D. de liber. legat. §. l. Lucius 93. §. 1. D. de legat. 3. Verum etiam post vnus victoriam altera insuper vti permittatur l. si is qui 18. D. de O. et A. et l. non est nouum 10. D. de act. empr. nisi vna eademque sit vtriusque vis ac potestas.

Verum enim vero quod asserit de eadem re actione in rem instituta non dari actori, qui succubuit, alteram, simpliciter verum non est. Licet enim is, qui simpliciter asserit se eius rei, de qua agit, dominum esse, succumbat, postea vero exprimat dominii causam, et de nouo rei vindicationem instituat, non audiatur, sed obstat ei rei iudicatae exceptio, quia in priori vindicatione, quam proposuit, generaliter nulla dominii acquirendi causa expressa, omnes causas dominii acquirendi in iudicium deduxisse videtur, vt ex eo in omnibus et succubuisse dicendum sit l. si mater 11. §. eandem 4. D. de except. rei iudic. attamen, si actor causam dominii h. e. titulum certum v. c. quia ipsi legata est, in actione expresserit, et succubuerit, non submouetur rei iudicatae exceptione, sed potest eandem rem petere ex alia causa, forte, quia ipsi donata est d. l. si mater. 11. §. eandem 4. §. arg. l. 14. §. pen. D. de except. rei iudic. SCHNEIDEVV. lib. 4. Inst. §. omnium n. 3.

Deinde quod distinguit actiones ex attributo non eodem sed alio atque alio, absurdum. Aliud namque est vna quem actione experiri oportere, quod habetur in d. l. 43. aliud, per actionem vnam intentatam non consumi alteram, vt est in d. l. 90. D. de O. et A. et l. 130. D. de R. I. Atque vt illud sit, hoc tamen haud minus esse potest, siquidem vna actione experiendum est semper ex multis concurrentibus, idque tam in personalibus quam realibus obinet

obtinere et in vtrisque fieri potest, ut tamen una intentata, propterea caeterae non consumantur.

Quod autem PAPIANVS in l. cum filius 76. §. pen D. de legat 2. legatario varias actiones ad perfectionem legatorum datas esse, ut laxior sit agendi facultas, non ita accipiendum est, ut omnes illae, quae ea de re competunt simul institui possint vel debeant. Non enim ea mente inquit in d. l. datum est pluribus actionibus vti, et ab initio dixerat, variis actionibus legatorum legatarius simul vti non potest. Tradit idem discretis verbis Modestinus in l. 53. D. de O. et A. ibi probatum est, quod is, cui plures illae actiones competunt, non possit omnibus vti. Clarissime et per modum regulae iuris illud et proponit VLPIANVS in l. 43. §. 1. D. de R. I. inquit. Quoties concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine, una experiri debet DONELL. lib. 21. c. 3. lit. D. Huius rei ratio fundata est in iure naturali. Qui enim vnam intendit alteram superuacuo adiicit. Iniquum autem superuacua actione rerum onerari arg. l. 14. §. 1. legat. nom. Deinde cum Charond. 3. verisimil. 7. aio, iure Civili aliter fieri non potuisse, quam ut actio duntaxat vna proponeretur. 1. Quia Magistratus plures vna formula concepisse actiones nupiam legitur. 2. Cuique actioni sua solennis iudicii formandi figura erat. 3. Cui non simul, sed nunc, vnam nunc alteram posse intendi dicunt. per. d. l. Et haec confirmant OBRECHT, de concip. et formand. libel. c. 23. et HILLIG. ad DONELL. d. l. lit. E.

His grauissime obstant verba l. 1. §. qui autem 4. D. quod legator. Vbi VLPIAN. generaliter definit. Quoties incertum est, quae potius actio teneat, duas dicere solemus, protestari ex altera quod nos contingit velle consequi.

OBRECHT. in ir. de concip. et formand. lib. c. 23. n. 9. responder, hoc vnico tantum casu Vlpianum actori concessisse duas actiones reo dicere: si nimirum incertus sit, ex

quā causa litigare debeat: ita tamen vt protestetur ex altera se velle consequi, quod eum contingat. Vt ecce, cum dubitatur de viribus testamenti *l. 16. C. de inoff. testamento*, duplex in haeredem actio ab eodem inferri potest: prima quasi testamentum non sit iure perfectum, altera quasi inofficiosum, licet iure perfectum. E contra si reus incertus sit, vtrum quis pro legato, an pro herede, possessore rem hereditariam possideat: poterit in eum ex Arriani, quam Ulpianus probat, opinione, interdictum quod legatorum et hereditatis petitionem simul instituere: vt primo casu, cum pro legato quis possidet, interdicto illo teneatur: altero casu hereditatis petitionem sustineat *d. t. S. 4.*

DONELLVS vero *d. l. lit. E.* ne hic quidem vllam exceptionem agnoscit, sed effectum actionis propositae vrget, quia reuera et in exitu vna proponatur, quae verbis erat duplex. Instituuntur enim sub contrariis conditionibus. Petitio hereditatis sub ea si pro herede proue possessore possideat reus: interdictum quod legatorum, si pro legato. Vt non possit nisi vna ex his vera esse conditio, itaque locus vni actioni, altera etiam actoris intentione repudiata.

Haec responsio satis quidem ingeniosa, verum an Ulpiano et quaestioni de concurrentium coniunctione satis conueniat, dubitat Magnif. DN. GRAFF. Ictus et Antecessor in Academia ad Lanam Celeberrimus, Doctor meus omni obseruantiae cultu acuternum venerandus in exercit. *ad ius instin. ad tit. de edend. q. 13.* Est enim exemplum illud non actionum duarum vel plurium concurrentium, sed actionis vnius et interdicti vnius, quae duo esse diuersa et diuersimode data fuisse, nemo est, qui nesciat Dd. Concurfus etiam hic nullus est inter actionem et interdictum, quin imo ne inter duas quidem illas actio-

actiones quae dictantur, quoniam incertum est, earum alteram non competere, vel ut Vlpian. loquitur non tenere, sed quatenam illa sit, adhuc est incertum. Quod si ab initio certum esset, non dictaretur utraque, sed competens tantum; At vero concursus non est, nisi inter actiones, de quibus iam certum est, quod singulae per se competant et teneant, adeo ut in electione agentis sit positum, quam de illis instituere velit, ut liberrima sit eius ea in re voluntas, quae non est, cum duae quidem actiones institui possunt, sed vtra instituenda sit, ex facto incertum est: Et reuera voluntas actoris non in utramque simul, sed in alterutram duntaxat confertur, ut quamuis concurrentes essent et concurrentes dici possent, adhuc tamen ut Donell. recte censuit, non duae sed vna tantum actio instituta intelligatur: Nihil igitur habet *d. §.* cum actionum concurrentium coniunctione commune, ut certissimae iuris doctrinae de actionibus concurrentibus non coniungendis opponi non debuerit.

§. II.

DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS REI PERSECVTORIIIS. CANONES.

I. **Q**UANDO ACTIONES REI PERSECVTORIAE OMNES EX EADEM CAUSA (*h. e. eodem contractu vel delicto admissio in re, de qua vere vel quasi contractum est*) DANTVR, VNA PER LITIS CONTESTATIONEM IN IVDICIUM DEDVCTA ALTERA PERIMITVR. DN. IOHANN. STRAVCH. *celebritate & meritis illustrissimus, Doctor meus omni reuerentiae cultu venerandus in dissert. iustin. dissert. 23. thes. 10.* Ratio est in *l. 57. D. de R. I.* quia bona fides non patitur, ut idem bis exigatur, bis enim petere quasi praedari est. Ut ecce, si feruus peculium habens negotiationi alicui praepositus sit, et quid in utilitatem

tatem domini verterit, locus est et actioni infortoriae et de peculio, et de in rem verso. Cuius rei ratio est, quod hae actiones non sunt propriae et per se constantes et no-uae, sed adiectiones tantum, quibus priori seu veteri no-uae qualitates tanquam vestes super inducuntur, vti lo-qui amat DN. FRANTZK. ad §. 11. I. de act. Exempli causa; Si quid infortior vendiderit, pecuniamque in rem domini conuerterit, vna tantum actione reuera dominus tenetur, videlicet ex empto, sed trifariam ex ea causa conueniri potest, ex empto infortoria, ex empto de peculio, ex empto de in rem verso. Ex quibus vna infortita aliae consumuntur, quoniam omnes ex eodem negotio descendunt l. 4. §. vlt. D. quod cum eo qui in alien. l. quod in herede 9. §. 1. D. de tribut. act. Sic quoque condictio di-recta cum praedictis qualitatibus concurret aduersus Pa-trem vel dominum l. 29. D. de reb. cred. l. 17. §. vlt. D. de infort. act. l. vlt. D. pro socio. quam conditionem post BACHOV. Vin. ad §. vlt. I. quod cum eo qui in alien. potest. prudentum autoritate introductam arbitratur, qui, postquam a Praetore obliqua agendi ratio constituta esset, et-iam directam admiserint, hoc colore, quasi cum ipso Pa-tre aut Domino res gesta sit d. l. Hodie cum adiectione illae qualitates non amplius in vsu sint BERNARD. AV-TVMN. in collat. iur. Gall. cum Rom. C. d. t. et directo ex contractibus infortiorum et praepositorum teneamur Chri-stin. vol 3. decis. 34. concursus earum cessat.

Simili modo cum actione pro socio concurret quo-que actio communi diuidendo l. pro socio 38. D. pro soc. quarum tamen vna infortita altera in totum non conflu-mitur, sed ad pleniorum regredi licet l. si actum 43. D. pro soc. l. sed ex causa 47. eod. OLDENDORP. progymnas. act. forens. class. 4. act. 21. tit. affinia remedia n. 7. vna enim ali-quid plus et aliquid minus quam altera habet. Actio nam-

namque communi diuidendo, rerum omnium adiudicationem habet: actio vero pro socio non item *l. 4. C. communi diuid.* quae tamen e contra nominum rationem admittit: non etiam actio communi diuidendo, DN. STRVV. *Exercit. 22. th. 38.* Vnde apparet, posse persecutoriam aliam plus altera continere. Neque his tantum actionibus peculiare est, sed et ex quouis contractu quandoque plenior actio ipsius contractus, quam quae ex delicto circa eum admissa HILLIG. in *Donell. Enucl. c. 21. lit. N.*

Si enim Colonus aliquid ex fundo subtraxerit, vel socius rem communem surripuerit, aut celandi et lucrificandi causa abstulerit, aut si commodatarius furtum fecerit. Illic actione locati, vel condictione furtiua: istic actione pro socio vel condictione furtiua: hic vero actione commodati et eadem condictione furtiua res ablata repeti potest *l. 34. D. de O. et A. l. 47. D. pro soc.* Eatenus autem actio locati, pro socio, et commodati confunduntur, si iam ex causa furtiua condictum fuit, quatenus nobis non pluris interest, iuxta VLPPIAN. in *d. l. sed si ex causa 47. D. pro soc.* Et si igitur actiones rei persecutoriae regulariter inter se misceantur, tamen si quid in altera plus continetur, in eo adhuc salua persistit *d. l. qui seruum 34. D. de O. et A. OBRECHT. d. l. n. 16. HILLIG. ad Donel. d. l.*

Occurrit autem hic I. quaestio. AN AD HOC VT ACTIO ELECTA CONSUMATUR, SUFFICIAT SI PER LITIS CONTESTATIONEM IN IUDICIUM DEDUCTA SIT, AN VERO REQUIRATUR IUDICIS SENTENTIA? In Canone diximus sufficere si per litis contestationem in iudicium sit deducta, et probatur per *l. si quis agere vult pr. et §. 1. C. de Codicill. l. generaliter 5. D. de fideiuss. l. si is qui Stichum 18. D. de O et A.* Dissentit Donellus *d. lib. 21. c. 3.* putans ad hoc, vt actio vna

C

per

per alteram consumatur, requiri insuper perceptionem et sententiam per l. 34. D. de O. et A. Vbi Paulus scribit; *quis seruum alienum iniuste verberat: ex vno facto incidit et Aquiliam et actionem iniuriarum, iniuria enim ex affectu fit, damnnum ex culpa, et ideo possunt utrae competere: sed quidam, altera electa alteram consumi: quoniam desit bonum et aequum esse, condemnari eum, qui aestimationem praestitit.* Hic ex verbis condemnari eum qui aestimationem praestitit, concludit, Paulum ipsam electam actionem interpretari, de qua iudicium peractum, atque adeo reus condemnatus sit.

HILLIG. ad Donell. respondet, concedendo, electam actionem accipi de qua iudicium peractum et finitum. Non tamen sequi electa in isto loco accipitur, de qua iudicium est peractum et finitum. E. et alibi ita accipitur.

FIBIG. vero illud minime concedendum dicit, adeoque inter alia respondet, in d. l. a Paulo ibi relatas esse aliorum opiniones et sententias, minime vero approbatas, sed magis reprobatae in verbis, et haec sententia per praetorem inhibenda est. Paulum autem Ictum non loqui de consumptione totali sed partiali, de qua non sit quaestio. Deinde Donell. adducit l. quod in haerede 9. S. 1. D. de tribut. act. Vbi VLPIANVS: *Eligere quis debet qua actione experiatur, utrum de peculio, an tributoria, cum sit regressum ad aliam non futurum. Plane si quis velit ex alia causa tributoria agere, ex alia causa de peculio: audiendus erit.* Electionem hic cum effectu accipiendam vult, qua actio ad exitum iudicii perducta. Respondemus cum Ennecleatore, Donelli interpretationem nec verba nec sententiam legis admittere. Praeduram esse hanc explicationem verborum eligere debet, h. e. ea actione intentata suum consequi aut vinci debet. Actor enim pro lubitu actionem elige-

eligere potest, sed in ea vincere aut vinci in exitu litis, et iudicii alea positum esse. Indigna quoque foret decisio acumine Vlpiani, nec seqq. conueniret. Nam dum dicitur ex diuersis causis vtraque actione agi posse non intelligitur de rebus diuersis et ad diuersos fines. Ita enim nulla dubitandi causa, sed de iisdem rebus et ad idem consequendum, vt nimirum altera intentata iudicio accepto resilire, et ad aliam regredi possit, itemque si ea, sententia secundum ream dicta, finita. 3. Negotium facere videtur quod in l. 28. D. de act. empt. l. 34. et 41. D. de O. et A. legitur alteram actionem per alteram non simpliciter et absolute consumi, sed cum hac restrictione, nisi quid in altera pluris sit: Vnde sic argumentatur. Si vnius actionis electione per litis contestationem in iudicium deducta altera consumitur, sequitur falsam esse illam legum limitationem. Sed posterius est absurdum. E. et prius. Ratio consequentiae est, quia per sententiam demum patescit, an scilicet in residua actione aliquid amplius sit, quod in priori electa non fuerit consecutus. Resp. N. C. quoniam praedicta limitatio in consumptione partiali, minime vero totali locum habet. Eiusdem probatio inconsequens est, non enim indagatur ex sententia lata et iudicio peracto, quaenam actio sit grauior altera, vel in qua plus sit, ipsis enim legibus illud proditum est.

Deinde quaeritur. AN ILLAE ACTIONES, QUARVM VNA ELECTA ET INSTITUTA CAETERAE CONSUMVNTVR, PROPRIE CONCVRANT? Affirmandum puto 1. per l. 43. §. 1. D. de R. J. Vbi Vlpianus per modum regulae tradit. Quod quoties concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine vna quis experiri possit. 2. per l. si vulneraueris 43. D. locat. conduct. Vbi Paulus inquit: Si vulneraueris seruum tibi locatum, eiusdem

vulneris nomine *L. Aquiliae* et ex locato actio est, sed altera contentus debet esse actor. 3. per *l. qui seruum* 34. *D. de O. et A.* Qui seruum alienum iniuriose verberat, ex vno facto incidit et *Aquiliam* et actionem iniuriarum 4. per *l. in heredem* 5. §. 1. *D. de Calumniat.* Vbi idem *Vlpianus*: Sed etiam praeter hanc actionem conditio competit, si sola turpitudine accipientis versetur: nam et si dantis melior erit causa possidentis. Quare si fuerit conditum, utrum tollitur haec actio, an vero in triplum danda sit? an exemplo furis et in quadruplum actionem damus et conditionem? Sed puto sufficere alterutram actionem.

Pro negatiua vehementissime pugnant tela *HILLIGERI*. Et quidem *l. an eadem* 14. *pr. D. de except. rei iudic.* vbi *Paulus* inspiciendum dicit, an eadem causa petendi, et eadem conditio personarum, quae nisi omnia concurrant, alia res est. Hinc concludit non nisi de duobus vel pluribus simul currentibus et quae coniunctim habentur praedicari. Quod variis illustrat exemplis. Concurfus inquit 1. dicitur quoties non alteruter vel vnus ex pluribus, sed omnes ad eandem rem legatam non vocantur tantum, sed et admittuntur eamque agnoscunt *l. i. pr. D. d. usufr. acresc.* Quemadmodum igitur hic dicuntur concurrere, non eo ipso quod sunt scripti in testamento, iisque res assignare, sed quia existunt eadem re simul, ut eiusdem rei legatae commodum non uni sed omnibus acquiratur. Ita & actiones concurrere, dicendae, non cum sunt legibus proditae, sed cum exerceri utraeque in iudicio & existere possunt, atque ex iis commodum actori consequi, et vna expedita ad aliam transire licet. 2. Pari modo rem sese habere dicit in concursu creditorum per *l. idemque est* 7. §. 1. *D. qui pot. in pign.* Vbi tum demum creditores dicuntur vere concurrere, non cum alterutri, sed cum vtrique in eo ius est, 3. ex *l. 2. D. de priuat. delict.* Vbi delicta concurrentia ita dicuntur vbi
vtrum-

utrumque commissum est. Sic enim inquit Vlpianus. Nunquam plura delicta concurrentia faciunt, ut vilius impunitas detur, neque enim delictum ob aliud delictum minuit poenam.

Deinde Hilliger sententiam suam probat per *l. per socio 38. §. 1. D. pro socio l. si mulier 21. §. ult. D. quod met. caus. l. si seruus 27. §. D. ad L. Aquil.* et ex illis concludit actiones alternatim competens v. c. vel hac vel illa actione rem consecuturum, non concurrere.

Hic non obstantibus veriore dico sententiam affirmatiuam cum DN. FIBIG. *in prodr. de conc. act. n. 9. et 10.* per praelaudatos textus. Nec obest *l. an eadem 14. pr. D. de except. rei iudic.* inspiciamus *leges praecedentes 12. et 13.* et ad oculum apparebit nihil ad rem facere. Paulus *l. 21.* inquit, cum quaeritur, an haec exceptio noceat nec ne: inspiciendum est an idem corpus sit. Et VLPIAN. *l. 13.* an eadem quantitas, idem ius. Tandem Paulus *in l. 14.* et an eadem causa petendi et eandem conditio personarum, quae nisi omnia concurrunt, alia res est. Nihil prorsus exinde deduci potest, cur enim tria illa concurrere debeant, non inest ipsi voci concursus, sed ipsi exceptioni rei iudicatae; aut hoc saltem sequitur, plura posse dici concurrere, verum non solum.

Exempla vero quibus rem declarant inferunt saltem illas actiones quae simul habentur, concurrere, at qualis consequentia, actiones, quae simul habentur, concurrunt, E. illae quarum vna electa caeterae consumuntur, non concurrunt: falsam eam ex textibus pro affirmatiua adductis patet. vid. FIBIG. *lect. 3. n. 8. 9. 10. et 11.* ubi ad singula prolixè et exactè responder.

CANON. 2. QUANDO ACTIONES REI PERSE-
C3 CVIO-

CVTORIAE EX DVABVS VEL PLVRIBVS CAVSIS
SIMILTIBVS VEL DISSIMILIBVS AD DIEM COMPE-
TVNT ALIA ALIAM NON CONSVMIT. *l. 1. D. de O.
et A. HOTTOM. illustr. quæst. 29. p. 245. HILLIG. ad De-
nell. lib. 21. c. 3. lit. M.*

Ratio est, quia sicut ex multis obligationibus res aliqua bis deberi potest *l. 159. D. de R. 1.* ita quoque multae nobis possunt ad petendam eam competere, quarum nulla alterius petitione vitatur *l. 14. §. 2. D. de except. rei iud.* nec novum est, ut duae obligationes in eiusdem persona de eadem re concurrant. *l. 10. D. de act. empt.* in qua et Ulpianus exemplum sequens causarum similium nobis exhibet. Seius Sempronio vendidit seruum: eundem rursus vendidit Titio: utrique tenetur ex vendito. Et licet Sempronio Titius heres aut successor extiterit: tamen adhuc Titius contra Seium bis actione venditi experiri potest: scilicet ante aditam hereditatem, ut contra debitorem proprium: at post aditam hereditatem, ut debitorem hereditarium. Dissimilium vero Iulianus *in l. si is qui STICHVM 18. D. de O. A. hac.* Si is qui Stichum dari stipulatus fuerat, heres extiterit ei, cui ex testamento idem Stichus debebatur: si ex testamento Stichum petierit, actionem ex testamento saluam habebit: quia initio ita constiterint hae duae obligationes, ut altera in iudicium deducta altera nihilominus integra remaneret. Vterius cum HOTTOM. *d. l. OBRECHT. d. tr. c. 22. n. 20. SCHOTAN. in exam. iurid. tit. de concurs. action. reg. 2.* dico, non modo diuersam actionem instituerelicere ex *l. Aurelius. 28. §. vlt. D. de liber. Legat. et l. Lucius 93. §. 1. D. de legat. 3.* Sed interdum etiam eandem ex certis causis instaurare et repetere ob certas causas. Ut si i. iusto errore deceptus priorem moueret *l. habitat. 13. D. de*

D. de instir. act. l. 1. §. fin. D. quando de pecul. act. annal. est l. 4. §. ult. D. quod cum eo qui in alien. potest. 2. Si in priori iudicio exceptio temporalis fuerit d. l. 1. §. ult. et l. qui cum herede 15. D. de O. et A. 3. Cum generalis actio prius certis de causis instituta est, iterumque de aliis rebus l. 2. C. de iudic. Recipit tamen regula praedicta hanc restrictionem: Si omnes causae sint onerosae, aut alterutra, minus, regula non procedit: Ratio haec est: quia in eundem hominem non concurrunt duae actiones lucretiuae arg. §. 6. l. de legat.

§. III.

DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS PAENALIBVS. CANONES.

CANON I. QVOTIESCVNQVE VNUM FACTVM ET DELICTVM EST, SED DANFVR EX EO DELICTO PLVRES ACTIONES PAENALES, IVNOMNIBVSVQVE IDEM EXPERIRI PERMITTIVR, SED ITA VT SI PLVS SIT IN RELIQVA ACTIONE ID ACTOR FERAT, SI TANTVNDem AVT MINVS NIHIL CONSEQVATVR l. 32. l. 41. *D. de O. et A. HOTOMANN. d. l. p. 248. OBRECHT. d. rr. c. 22. n. 22. IACOBI. GOTTHOF. ad R. I. in l. 130. HAHN. AD VVESENENB. n. 7. vers. consumatur.* Exemplum est in eo qui alterius rem rapit: hoc unum factum et unum delictum est, rapina scilicet, at huius delicti plures sunt actiones, actio furti et actio vi bon. rapt. l. 1. *D. vi bon. rapt.* quae tamen ita concurrunt, vt si prius vi bon. rapt. actum fuerit, actio furti nec manifesti tollatur d. l. 1. manifesti vero superfit arg. l. 34. pr. et d. l. 41. §. 1. *D. de O. et A.* Si vero actione furti manifesti proprius actum fuerit, actio vi bon. rapt. tollitur, si nec manifesti, adhuc vi bon. rapt. agere licet l. 88. *D. de furt. VVESENENB. ad tit. vi bon. rapt. n. 7.* Illud tamen adhuc inter *Dd.* controuertitur, an raptor

ptor actione furti manifesti conueniri possit? Negare illud videtur *d. l. i. vi bon. rapt. et l. 88. D. de furt.* qui textus per modum regulae tradunt, raptorem furti manifesti teneri. Verum CUIAC. *lib. 6. obs. c. 2.* HARPRECHT. *ad pr. I. vi bon. rapt. n. 11.* HVB. GIPHAN. *in antinom. Iur. Ciuil. dis. 34. n. 10. et seq. et ad pr. I. vi bon. rapt.* FRANCISC. HOTOM. PETR. HEIG. *et Dd. communiter affirmant* 1. per *pr. I. vi bon. rapt.* Vbi in genere dicitur contra raptorem dari actionem furti. 2. Euincitur ex ratione ob quam contra raptorem furti manifesti competat, hac nempe, quia est fur improbus. Imo 3. disertis verbis in *l. si vendidero 80. §. cum raptor D. de furt. fur. manifestus appellatur.* Quod autem in *l. i. D. vi bon. rapt. et l. 88. D. de furt.* tantum mentio sit actionis furti nec manifesti ex eo non protinus concludendum est, furti manifesti cum raptore nunquam agi posse, propter iuris axioma, vnus positio non est alterius exclusio. Hoc enim ideo factum dici potest, quoniam in sola nec manifesti actione locum habet, quod illic Icti docent, si quis in duplum egerit, ei adhuc superesse actionem *vi bon. rapt. in id.* quod in hac amplius est. VIN. *comment. ad pr. I. n. 1.* Raptor insuper actione L. Aquiliae et conditione furtiua, rei quoque vindicatione, actioneque ad exhibendum conueniri potest *d. l. 2. §. 10. et 26. D. vi bon. rapt.* BACHOV. *et HAHN. ad. π. Wes. n. 9.* Imo criminaliter de vi publica *l. 3. §. pen. D. ad L. Iul. de vi priuat. et publico iudicio L. Corneliae de Sicariis conueniri potest l. D. D. ad L. Cornel. de Sicar. Hodie per art. 126. C. C. C. V. raptorem criminaliter accusantur, pro modo admissi delicti ultimo supplicio afficiuntur DN. CARPZ. *pr. crimin. part. 2. quaest. 90. et 91.**

Aliud exemplum est in eo, qui arbores furtim caecidit, contra quem competunt, actio damni iniuria dati
ex L.

ex L. Aquilia l. 1. D. arb. furt. caesar quod vi aut clam l. 11. D. d. et actio arborum furtim caesarum ex L. 12. tabb. d. l. 1. et tot. tit. D. arb. furt. caes. Si igitur actum fuit primo ex L. Aquilia, adhuc actio arborum furtim caesarum institui potest: manet enim quoad paenam aut quoad rem salva, et tunc demum extingvitur, si vtraque in iudiciura perducta fuerit arg. d. l. 1. D. arb. furt. BERLICH. conclus. pract. 57. n. 3. OLDENDORP. progymnasm. act. class 7. act. 7. tit. affine remedium. MERILL. 3. variant. ex Cui. 10. MEIER. in C. 1. A. tit. de priuat. delict. tb. 11. n. 3. Quod vero primo actione arborum furtim caesarum actum cessat actio L. Aquiliae arg. l. 14. §. 13. D. quod met. caus. l. quoties 41. D. de O. et A. Nec admittendam correctionem d. l. 41. cum ROBERT. 1. animaduers. 21. iudicamus, substituendo nihil pro id, prout facit CUIAC. lib. 3. obs. 25. et 15. obseru. 23. in fin. ANTON. MERCAT. 1. not. 29. GOTHOF. in notis ad eandem vocem. P. FABER in l. 130. D. de R. I. n. 9. quoniam leuior est actio L. Aquiliae, quae est tantummodo in duplum damni dati, Grauior actio L. 12. tabb. l. 1. pen. D. arb. furt. caesar. proinde si id quod amplius est in actione arborum furtim caesarum, sit tantundem vel vnus, quam quod ex L. Aquilia consecutus fuerit actor, id etiam consequitur, quo et facit l. 1. D. vi bon. rapt. praeter praedictas actiones competit quoque actio locari, si is qui succidit, sit colonus l. 1. l. 9. §. ult. D. arb. furt. caes. WESEMBEC. in π. tit. arb. furt. caesar. n. 4. Et si eas lucrificandi causa contrectauerit, etiam furti tenetur l. 8. §. 2. d. 1. DN. HAHN. ad π. WESEMBEC. n. vlt. Publicani etiam eorumque familiae, qui saepenumero supra statutum vectigal, vi aut dolo malo exigunt, aut concursionem iniecto terrore extorquent, nonnunquam etiam ex mercibus quid surripiunt, pluribus actionibus conueniri possunt: Et quidem 1. ex Edicto l. 1. pr. D. de publican. 2. actione furti, actione vi bon. rapt. et damni iniuriae d.

D

l. 1.

l. 1. §. 2. et 3. D. de publican. Si autem quis egerit primo ex *L. Aquilia*, vel ex *Edicto de publicanis*: adhuc actio-
ne furti manifesti vel vi bon. rapt. experiri potest. Si ve-
ro primo actio furti manifesti instituta est, caeterae
omnes, si vi bon. rapt. actio *L. Aquiliae* et de publicanis
perimuntur *d. l. 41. D. de O. & A.*

CANON. 2. QUANDO VNVM FACTVM ET
PLVRÅ SVNT DELICTA, ACTIO ALTERA ALTE-
RAM NON CONSUMIT. ROBERT. 1. *animaduers. iur.*
c. 29. p. m. 126. CVIAC. 8. obseru. 24. IACOB. GOTHOF.
in comment. ad R. I. in l. 130. p. m. 351. Ratio est: quia
nunquam plura delicta faciunt vt vilius impunitas detur
l. 2. D. de priuat. delict. Quinimo Reipubl. maxime inter-
est vt delinquentes ad paenas rapiantur, ne vllum male-
ficium inultum relinquatur *l. 21. §. 2. D. ad L. Aquil. l. 95.*
§. 1. D. de solut. l. 14. C. de paen. Sic ob idem factum duae
actiones contra eum, qui seruum alienum iniuriose ver-
berat. actio sc. *L. Aquiliae* et iniuriarum *l. qui seruum 34.*
in pr. D. de O. et A. iniuria enim ex affectu proueniens
minuit honorem et existimationem: at damnum ex culpa
minuit rem familiarem *l. qui seruum alienum 34. D. de O. et*
A. l. sed et si 5. §. 1. D. ad L. Aquil. An autem et quomodo
haec actiones se inuicem consumant, Icti Veteres inter se
non conuenerunt, quod in *d. l. qui seruum 34. D. de O. et*
A. videre est. Quidam in ea fuere opinione, altera ele-
cta, alteram consumi: Alii per *L. Aquiliae* actionem ini-
uriarum consumi: quoniam desit bonum et aequum esse
condemnari eum, qui aestimationem praestitit. Sed si
ante iniuriarum actum esset, teneri eum ex *L. Aquilia.*
Denique Paulus rationabilius dicit esse, eam admitti sen-
tentiam, vt liceat ei quam voluerit actionem, prius exer-
cere, quod autem amplius in altera est, etiam hoc exse-
qui *d. l. 34. D. de O. et A. vid. ANT, FAB. in rationab. ad l.*

15. *pr. de R. V.* Hodie si quis seruos vel ancillas in contumeliam domini iniuriöse verberauerit ac ita damnun quoque fecerit, vtraque actione iniuriarum et Aquiliae ad interesse a domino conueniri potest, GILHAUS. *tr. de iniur. et famos. libel. §. 7. n. 17.* FARINAC. *l. 3. pr. crimin. q. 105. n. 277. et seqq.*

Aliud exemplum nobis exhibet Paulus *lib. 1. recept. sent. tit. 13.* Veluti, cum quis ancillam alienam virginem immaturam corruperit, non solum enim iniuriam facit, sed etiam damnun dat, adeoque corruptor et actione iniuriarum et actione L. Aquiliae tenetur secundum VLPIAN, *in l. 25. D. de iniur.*

CANON. 3. QUANDO SVNT PLVRA FACTA SIVE SIMILIA SIVE DISSIMILIA, ET PLVRA DELICTA, TVNC SINGVLIS FACTIS, SINGVLAE PAENAE DEBENTVR *d. l. 2. D. de priuat. delict. l. 48. D. ad L. Aquil. l. 56. D. de furt. E. c.* Si quis feram bestiam ibi habuerit, quo vulgo iter fit, & nocuerit bestia transeunti, duplex actio aduersus dominum competit, vna aedilitia, altera de pauperie, neutra tamen alteram confumit *§. ult. l. si quadrup. paup. ser. dic. vel aliquis hominem surreptum flagellis cecidit, actio in eum competit furti & iniuriarum l. 2. §. 1. D. de priuat. delict.* Seruus in re hereditaria, ante aditam hereditatem damnun dedit, et liber factus, in eadem haereditate damnun dat, bis actione L. Aquiliae tenetur: quia alterius et alterius facti hae res sunt. Tutor quoque pecuniam pupilli intercipiens, conuenitur actione furti & de rationibus distrahendis, ob furtum commissum et tutelam male gestam *l. 1. §. 22. D. de tutel. et ration. distrah.*

CANON. 4. QUANDO ACTIO CIVILIS CVM CRIMINALI CONCVRRIT, ALTERA IN IVDICIVM
D 2 DEDV-

DEDUCTA, ALTERA ABSORBETVR *l. 6. l. 7. §. 1. D. de iniur. l. un. C. quando civil. act. crimin. praecindic. MYNSING. comment. in §. 10. I. de iniur. n. 4. WESENB. π. de iniur. n. 18. MARANT. in specul. aur. part. 4. n. 9. BICCIUS in aur. sect. 4. th. 167. p. 563. Ratio est, quia utraque ad eundem finem h. e. ad vindictam tendit, iniquum enim est, vt quis ob idem factum pluribus puniatur legibus *l. 14. D. de accus. et inscrip. l. 41. D. de poen.* Sic ob illatam iniuriam competit actio ciuili & criminalis *d. §. 10. I. l. vlt. D. de iniur.* In actione ciuili, postulat actor, vt reus in tantam summam condemnetur, quanta iniuriam aestimat. Criminali actione postitur vindicta in exemplum publicum, atque extra ordinem ex causa et persona arbitrio iudicis poena constituitur, reusque coercetur vel in corpus, vel irrogatione mulctae fisco applicandae *d. §. 10. et d. l. vlt. D. de iniur.* Vtram autem elegerit actor, vna alteram confumit: quia utraque ad eundem finem, i. e. ad vindictam comparata est *l. 6. l. 7. §. 1. D. de iniur. d. l. vnic. C. quando civil. act. crimin. praecind. et ibi BART. n. 2. GAIL. obs. 98. n. 1. MARANT. p. 4 d. 1. n. 5. ANTON. MATTH. ad tit. de iniur. c. 3. n. 8. Idem quoque dicimus de furto, aliisque maleficiis *l. vlt. D. de furt. l. vlt. D. de priuat. d. l.***

§. IV.

DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS MIXTIS.
CANONES.

CANON. I. QUANDO ACTIO MERE PAENALIS CONCVRRIT CVM REI PERSECVTORIA ALTERA, ALTERAM NON ABSORBET *l. 7. et 8. D. de condict. furt. HOTTOM. illustr. quaest. 29. p. 250. OBRECHT. d. tr. c. 22. n. 35. et 36. Itaque furti actio conditionem non impedit *l. 29. D. de pos. ne locati l. 42. D. locat. neque pro socio l. 45. D. pro soc.* Ratio est, quia vtrumque res
et*

et paena seorsim debetur l. 54. §. 3. D. de furt. l. 12. C. de furt.

Nec obest l. 71. D. de furt. et l. 3. §. ult. D. nau. caup. stabul. Quoniam nullum dubium est (quod etiam Accursius animaduertit) quin in d. l. actionis furti nomine condictio furtiua contineatur. HOTTOM. OBRECHT. d. l.

CANON. 2. SI VNA MIXTA CVM REI PERSECVTORIA CONCVRRIT ALTERVIRA CONSVMITVR l. 34. §. 2. D. de O. et A. Casus cum Zasio ad d. l. 34. hic ponitur. Commodauī tibi Codicem meum, tuque dilacerasti folia quaedam, cum mihi competunt duae actiones Aquiliae et commodati, quaeritur vtrum si prius commodati egerim Aquilia remaneat in eo quod in ea amplius est ob aestimationem, quanti res fuit in 30. diebus proximis iuxt. l. 27. §. 5. D. ad L. Aquil. §. 14. I. cod. Quaestio haec in vtramque partem a ICTis eminentissimis agitur. Affirmatiuae sententiae defensores sunt ZAS. in d. l. 34. DONELL. 21. comment. CVIAC. 3. obs. 23. et ad l. 130. de R. I. ROBERTVS lib. 2. recepr. HOTTOM. illust. quaeest. 29. OLDENDORP. class. 4. act. 15. tit. affinia remedia n. 5. GEORG. OBRECHT. tr. de concip. et formand. libell. HILLIG. ad Donell. lib. 21. c. 3. lit. Q. et recentiores communiter.

Negatiuae vero sententiae Patroni sunt PAVLVS CASTRENSIS ad l. 7. §. 1. commod. n. 24. FRID. HORTLED. ICTus Celeberrimus ac Historicus incomparabilis in de concursu actionis realis verae ac pacn. mixt. libell. singul. quem sequitur et defendit D. GOIHOF. FIBIG. in vindic. Hortleder. Si suffragiis pugnandum esset, victoria vtique a parte affirmantium staret. Verum experiamur ratione. Firmamentum assertionis negatiuae primum et firmissimum largiuntur. VLPIANVS in l. 27. §. ii. D. ad L. Aquil. his verbis. Proculus ait, cum calon. serui villam exussissent, colonum vel ex loca-

10, vel ex L. Aquilia teneri, ita vt colonus possit seruum noxae dedere, et si vno iudicio res esset iudicata, altero amplius non est agendum. Paulus in l. 50. D. quod. soc. sed actione pro socio consequitur, vt altera actione contentus esse debeat, quia vtraque actio ad rei persecutionem respicit: non, vt furti, ad paenam duntaxat et in l. 18. D. ad L. Aquil. Sed si is qui pignori seruum accepit, occidit cum aut vulnerauit, L. Aquilia et pignoratitia conueniri potest. Sed alterutra contentus esse debet. Gaius in l. 18. §. 1. D. commod. Sine autem pignus, sine commodata res, siue deposita, deterior ab eo, qui accepit, facta sit, non solum istae actiones sunt, verum etiam L. Aquiliae. Sed si qua earum actum sit aliae tolluntur; idem ait in l. 7. in fin. l. 8. in pr. l. 9. D. arb. furt. caes. Hinc ita argumentor. Qui vna actione debet esse contentus, nec aliam captatorie exercere debet, is actionem L. Aquiliae post intentatam rei persecutoriae actionem mouere nequit. At actor vna actione debet esse contentus. E. Maioris ratio est. Quia hoc pacto actio L. Aquiliae captatorie intentaretur, idem enim actor bis consequitur, dum ratio superflui habetur in actione L. Aquiliae ab ipso iudice. Minor constat ex d. l. et a dissentientibus conceditur. Alterius rationis author est Vlpianus in l. 13. D. de R. V. qui et rationem suppeditat, cur post finitum rei persecutorium iudicium, Aquilia nec in id, quod in ea amplius est, actor experiri possit ita differens. Non solum autem rem restitui, verum et si deterior res facta, rationem iudex habere debet. Finge enim debilitatum hominem vel verberatum restitui, vtrique ratio per iudicem habebitur, quanto sit deterior factus, quanquam et L. Aquiliae actione conueniri possessor possit. Unde quaeritur, an non alias iudex aestimare damnum debeat, quam si remittatur actio L. Aquiliae? Et Labeo putat, Cauere peritorem oportere L. Aquilia se non acturum. Quae sententia vera est. Hinc colligo: Si in actione reali mera ipsa damni actionis L. Aquiliae aestimatio fit per iudicem, hanc per

per illam tolli. Prius manifestum ex *d. l. 13.* Ratio Consequenter est, quia actio L. Aquiliae, actione rei persecutoria iam instituta, spectat duntaxat damni aestimationem, quam bis exigi bona fides non patitur *l. 57. D. de R. I.* imo obstat rei iudicatae exceptio. Dissentiens Cuiac. et qui eum sequuntur *ad l. 18. §. 1. commodati* respondent, actionem commodati tum demum tolli, si prius ex L. Aquilia actum sit. Verum hanc responzionem Praet. FRIDER. HORTLED. *d. tr. c. 3.* diuinariam ex Nou. 107. appellat (quod et HILLIGER confirmat et ab ipso GAIO satis confutata. GAIUS enim his verbis: Sed si qua earum *in d. l. 18. §. 1. commod.* omnem plane grauioris ac leuioris actionis differentiam tollit nihilque referre innuit, siue pignoratitia, commodati, depositi, siue L. Aquiliae actione prius actum fuerit. Ad reliquas leges Cuiac. respondet. Vna contentum, id est vt egisse mixta satis habeat, et si prius ex mere reali egerit, et aliquid exegerit, vt eo minus mixta consequatur, quod et approbat OBRECHT. *c. 22. n. 42. P. FAB. ad l. 130. de R. I.* Sed licet verbis diuersa sit, re ipsa tamen cum priori est eadem. HILLIG. quoque fatetur, hoc responso scrupulum non penitus tolli; Ipse vero sequentem subiicit. Quacunq; actione grauiori natura sua aut leuiori, mere reali, aut mixta paenali prius egerit actor, ea contentus esse debet, i. e. non debet aliam ad idem iterum consequendum intentare, non debet eam captatorie exercere. Verum dum caetera infirmitatis arguit, quid de suo iam sentiendum cuique patescit. reclamante insuper *l. 43. D. locat. l. 27. §. 11. D. ad L. Aquil. l. 18. §. 1. D. commod.* Ad alteram nostrae assertionis basin excipiunt: Damnum illud, quod *in l. 13. D. de R. I.* aestimari dicitur et eius rationem index habere debet. non esse illud actionis superfluum, eam sc. respiciens aestimationem quanti eo anno res plurimi fuerit: in actione enim L. Aquiliae damnum duntaxat aestimatur, quod
quis

quis corpore suo dedit, adeoque damni aestimatio est poena vel ad poenam spectat, in actione vero rei persecutoria damnum etiam aestimatur, quod alterius etiam culpa vel dolo accidit, atque meram tantum complectitur ipsius rei persecutionem, adeoque adhuc L. Aquiliae actionem post rei vindicationem institui posse asserunt, nec ita bis idem peti. Resp. simpliciter verum non esse, quod illud duntaxat damnum pertineat ad L. Aquiliae actionem quod quis corpore suo dedit. Deinde non obest etiam illud, quod dicunt, si damni aestimatio in L. Aquilia paena est, instituta prius rei persecutoria, Aquiliam non tolli. Secus enim rei persecutoria esset paenalis mixta. Quoniam inest aestimatio rei persecutoriae non ex se et sua natura, sed extrinsecus mediante sc. iudicis officio accedit. Deinde notandum cum DN. HORTLED. quod VLP IANVS in d. l. ait. Rationem iudex habere debet. Et utique ratio per iudicem habebitur. Item non aliter damnum iudex aestimare debet quam si remittatur L. Aquiliae actio: quicquid etiam contra dicentes excipiant. Praesidium autem dissentientium praecipuum est in l. qui seruum 34. §. vlt. D. de O. et A. alterum vero in l. 7. §. 1. D. commod. Circa primum variae occurrunt lectiones. Florentiae, referente DONELLO lib. 21. c. 3. lit. P. legitur, verius est remanere, quia simplo subducto locum non habet. Altera huius textus lectio haec est. Sed verius est remanere, quia simplo subducto, locum habet, et huius defensor est HOTTOMAN. illust. q. 29. p. 251. Tertia ad mentem Pauli prae caeteris accedens habet. Sed verius est non remanere, quia simplo accedit, et simplo subducto locum non habet, et pro ea militat ACCVRS. Quarta et vltima, quam prae laudatus DN. HORTLED. adinuenit, continet virgulam criticam, substituens pro vocula remanere, vocem remoueri, eamque praefert FIBIG. excepta proxima antecedente, cum qua esse-

effectiue coincidit. Neminem autem moueat Florentini Codicis lectio: Cum e contrario multo magis mouere debeat, quod plurimis iisque integerrimis in locis idem Codex contrarium demonstrat: Aquiliam imo non remanere *d. l. 18. §. 1. commod. l. 50. D. pro socio cum similibus aliis.* Et haec de hac controuersia nobis sufficiunt. Cui volupe est hanc controuersiam vberius pertractatam videre, adeat *Dn. Hortled. et Dn. Fibig. in vind. Hortleder.*

Controuertitur hic quoque, AN ACTIO DOLI CONCURRAT CVM ACTIONE MIXTA ARBITRARIA QUOD METVS CAUSA? Affirmatur per *l. 14. §. 13. D. quod met. caus.* Cuius rationem aliam atque aliam *Cuiac. Duar.* alique assignant. *Iul. Pac. évauvio. cent. 2. g. 74. ait.* quod actio quod metus causa cum actionibus doli concurrat, speciale esse, quia, sicut actio de dolo tum datur, cum actiones aliae non competunt *l. 1. D. de dol. mal.* ita quoque actio quod metus causa. Quo circa cum actio de dolo et actio quod metus causa pari passu ambulent, et sint aequae subsidiariae: dubitari merito poterit, dolo malo et metu adhibito, vtrum de dolo agendum sit, an quod metus causa? Cuius dubitationis tollendae causa merito placuit, vtramque actionem concedi: praesertim, cum certi iuris sit, actionem de dolo non solum dari, si alia actio non competat, sed etiam si dubitetur, an competat nec ne *l. 7. §. 3. D. de dol. mal.* Adstipulatur *Pacio Oldendorp. de act. class. 6. act. 10. Domin. Arumaeus ad D. dis. 6. th. 11.* Concurrit insuper actio doli cum actione aequae famosa *Anton. Faber in err. pragmat. decad. 9. err. 4. et in rational. ad l. 14. §. 13. D. quod met. caus. l. 1. §. pen. D. de dol. mal.* Cum actione quoque inutili aut inefficaci *l. 5. l. 6. l. 7. §. 8. D. de dol. mal.* Denique de qua probabiliter dubitatur, an competat, cum actione doli concurrere potest *d. l. 7. §. 3. D. h. Negotium autem nobis facescit. l. si*

E

lega-

legatarius 23. D. h. t. iunct. l. error. C. ad d. Falcid. l. si per ignorantiam C. de condit. indebit. Ex quibus sequitur actionem doli cum alia actione, conditione videlicet non concurrere. Resp. 1. Iacob. Cuias. et Anton. Faber in casu d. l. 23. conditionem indebiti non competere, quoniam ibi dolo, hic ex errore facta fuit solutio. 2. Donell. comment. l. 15. c. 4. in id. l. 23. actionem de dolo non competere de illis legatis, quae ipsi deceptorum, sed quae aliis eius collegataris sint ultra modum L. Falcidiae soluta, quae tamen ab istis legatariis, eo quod soluendo esse desierint, recuperari nequeant conditione indebiti. vid. Donell. comm. lib. 15. c. 4. Hunn. ad Treutl. vol. 1. dis. 11. th. 6. q. 45. Bachov. in Treutl. vol. 1. dis. 11. th. 6. Pac. évayrioφ. cent. 2. q. 74. Hillig ad Donell. lib. 15. c. 40. lit. 2. Cum itaque certum sit, actionem doli concurrere cum mixta arbitraria actione videlicet quod metus causa, dicimus nunc, vnam per alteram tolli l. metum 9. §. volenti 4. et §. licet 6. et l. si mulier 21. §. vlt. D. quod met. caus. prout etiam per actionem tutelae vel conditionem furtiuam, tollitur actio de rationibus distrahendis, quae mixta est, in duplum et arbitraria l. in 1. §. tutela l. 2. §. 1. in fin. D. de tutel. et rat. distrah. et vicissim. Mixtarum enim arbitrariorum ea est natura, vt paena euitetur re restituta §. 31. l. de action. Bachov. dis. 7. de act. th. 1. 3. et 4. Quod secus est in arbitriis l. in heredem 5. §. 1. D. de calumniat.

§. V.

DE ACTIONIBVS IN PERSONAM ET REM.
CANONES.

QUANDO ACTIO PERSONALIS CVM REALI CONCVRRIT, ET EX VNA CAUSA AGITVR, ALTERA ALTERAM ABSORBET l. 1. C. comm. de legat. Exemplum est in legatario, qui eo gaudet iure vt ad consequen-

sequendam rem sibi legatam et realis videlicet rei vindictio, et personalis, ex testamento sc. actio, ei competit §. 2. *I. de legat.* harum vnum si intenderit, facit alteram obmutescere, ob rationem, quod vtraque ad legati praestationem, atque ita ad eandem rem sit directa; quodue legatum datum in partes diuidi nequeat *l. 76. §. 3. D. de leg. 2.* Non enim ea mente Papinianus in *d. l. legatario* varias ad persecutionem legatorum dedit, vt omnes illae, quae ea de re competunt, simul institui possint vel debeant: Sed vt acturus ex pluribus illis actionibus concurrentibus vnā, quam proponat et exerceat, eligat, et quidem eam, quam sibi maxime commodam existimabit.

2. CVM EX DVABVS CAUSIS AD IDEM PERSONALI REALIQUE AGITVR ACTIONE, ALTERA ALTERAM NON TOLLIT. *l. 9. D. de R. V. Donell. lib. 20. comment. c. 1. Obrecht. d. l. n. vlt. v. g.* Si Titio seruus Sempronius sit commodatus, duae nascuntur domino ad repetendum eum actiones; vna quae est in personam, nimirum commodati, altera quae in rem est, videlicet vindictio *l. 9. D. de R. V. arg. l. 8. cum seq. D. commod.* quarum illa ex iure ad rem, haec vero ex iure in re, resultant *l. 25. D. de O. et A.* Sic quoque actio ad exhibendum, quae personalis est *l. 3. §. 3. D. ad exhibend.* quia datur ex obligatione, quae est ex naturali aequitate: aequum enim est, vt quod mihi prodesse, nec tibi nocere villo modo potest, praestetur *l. 2. §. 5. in fin. D. de aq. et aq. plu. arc.* et rei vindictio altera alteram non tollit: Quoniam iniquum non est, de eadem re bis agi: praesertim cum semel tantum rei restitutionem consequamur. Actio enim ad exhibendum datur, vt actori sit vindicandi, apprehendendique facultas *l. 2. D. ad exhibend.* rei vindicatione vero rem nobis restitui petimus *l. 9. l. 10. l.*

25. *D. de R. V. Oldendorp. progymnas. act. class. 3. act. 1. Dn. BRVNNEMAN. ad l. 1. C. ad exhibend. BACHOV. in notis ad Wesemb. n. 2. negat actionem ad exhibendum esse personalem, motus his rationibus 1. Quod actio ad exhibendum sit actionis in rem praeparatoria regulariter, et ideo pro actione reali habendam esse. Verum N. C. ex d. l. 3. §. 3. Invertimus potius ita. Si actio ad exhibendum actionibus in rem viam munit, sequitur quod non sit realis. Deinde actio ad exhibendum etiam pro personalium actionum praeparatione datur l. 12. §. 2. l. 19. D. h. t. 2. Quod detur aduersus possidentem l. 3. §. fin. h. t. iunct. arg. §. fin. D. quod met. caus. quod proprium est actionis realis l. 25. D. de O. et A. Resp. N. C. quoniam etiam actiones noxales, et actio quod metus causa dantur aduersus possessores, et tamen non sunt reales. Hoc igitur tantum sequitur, quod actio ad exhibendum sit personalis in rem scripta. 3. Non est ex conventionione, E. personalis esse nequit. Ad hoc dicimus, eam non esse ex conventionione aliqua siue facto externo contractus, sed immediate ex naturali aequitate siue iustitia benigna proficisci arg. d. l. 3. §. 3. 9. 14. D. ad exhibend. Dn. Hahn. ad Wesemb. tit. ad exhibend. n. 2. Hodie actionis ad exhibendum aut nullum, aut plane exiguum esse usum tradunt CHRISTINAEVUS vol. 2. decis. Cur. Belg. 191. n. 3. et ult. Perez. in C. n. ult. Sed imploratur iudicis officium, vt per mandatum compulsoriale exhibitionem reo praecipiat. Mindan. lib. 2. c. 50. n. 11. Frider. l. 2. d. mand. cap. 50. n. 11. et seqq. Hahn ad Wesemb. tit. ad exhib. n. 6.*

CAPVT VI.

DE FORMA CONCVRSVS ACTIONVM.

Formam concursus in eo consistere dicimus, quod de eadem re, vel circa eandem fiat, et contingat in eodem

dem contra eundem, et quod vna actio alteram tollat vel electione vel tandem consecutione perimat; in eaque ferre omnes conveniunt. In expositione autem verborum in eadem re mire variant interpretes. Cum *Accurs. Hottom. illustr. quaest. 29. p. 247.* ea intelligenda vult de eodem facto vel delicto h. e. pro causa ex qua quod petitur, quam constituit vel factum conuentionis, vel delictum, et cautionem adhiberi vult in *l. 56. D. de furt.* Vbi Iulianus scribit, *interdum cum fure saepius eiusdem rei nomine furti agi posse, veluti si res in domini potestatem redisset, et idem eandem surripisset.* Ibi enim inquit vnam rem proprie Iulianus appellat, et a facto distinguit, cum in plerisque superioribus rei nomine factum et delictum intelligamus. Donell. vero *l. 21. comment. cap. 3. p. 653. et seqq. et qui eum sequitur Hunn. vol. post. ad Treutl. dis. 13. thes. 17. p. 1200.* de eadem vel eiusdem rei nomine intelligunt, vnum eundemque finem, et per diuersas res, diuersos e contra fines, de qua sententia vid. *Dn. FIBIG. in prodr. conc. act. sect. 2. n. 12. et seqq.* Paulo aliter sentit Bachov. ad *§. ult. l. si quadrup. paup. fecis. dic.* Nos per verba de eadem re intelligimus obiectum actionis, siue omne id de quo lis est siue controuersia, vel quod est in actione vt loquitur Vlpianus in *l. qui chirographum 59. in fin. D. de legat. 3.* quomodo etiam rem interpretatur *Eclog. 2. c. 4. τὸ πρὸς ἑσσομένον πρὸς ἄλλοις*: Sic quoque creditor intelligitur cui quocumque modo debetur per *l. creditores 20. et seqq. D. de V. S.* Promiscue autem Vlpianus vsurpat vocabula, de eadem re, eiusdem rei nomine, de eadem pecunia. In *§. fin. l. si quadrup. pauper fec. dic. et l. 10. D. de act. empt.* vitur verbis de eadem re, in *l. interdum 56. pr. D. de furt. et l. nemo ex his 43. §. 1. D. de R. I.* verbis eiusdem rei, in *l. nunquam 60. D. de O. et A.* voce pecunia. Vbi tamen *HOTTOMAN. ill. 9. 29. p. 249.* considerandum dicit, an pro eadem pecunia legendum sit, de eodem peccato con-

currentes alia aliam consumit, quod et velle videtur *Goibofr. in not. ad d. l. lit. P.* Verum OBRECHT. *d. ir. c. 21. n. 6.* simpliciter negat pro pecunia substitui debere peccato, quoniam altera lectio vetus sit et in libris βασιλικῶν repetita, et quia nihil absurdi, nihilque iniqui, teste Cuiacio contineat. Obseruandum enim vocabulum pecuniae significare modo pecuniam numeratam tantum, vt in Scto Macedoniano *l. 4. §. 3. D. ad St. Macedon.* modo pro rebus, quae consistunt in pondere, numero et mensura, in quibus mutuum regulariter consistit *l. 2. §. 3. D. de reb. credit. vbi glos. et Dd.* modo pro omni re tam mobili quam immobili, siue sint corpora, siue iura, quia possibile est, omnes res in pecuniam conuerti posse *l. 178. D. de V. S.* Vbi Vlpian. *Pecuniae verbum non solum numeratam pecuniam complectitur: Verum omnem omnino pecuniam h. e. omnia corpora. Nam corpora quoque pecuniae appellatione contineri, nemo est qui ambigit.* Idem asserit quoque Hermogenianus in *l. 222. eod.* et in hac vltima significatione Vlpianum *d. l.* sumere existimamus. Consequens huic quod diximus de eadem re, est, si vni aduersus eundem plures actiones de rebus diuersis competunt, actionum concursus ex eo non constituit. Exemplum nobis exhibet Paulus in *l. Lucio Titio 29. D. de O. et A.* in debitore pecuniae puta 200. aureorum ex causa iudicati, et in eodem illo debitore, qui debebat 90. ex mutuo, et vt Paulus loquitur aliam pecuniam, pecunia debita hic non est eadem, nec etiam debendi causa, nec factum idem, adeoque vna actio alteram non impedit, sed vtraque petitio creditori est integra, vtpote quarum concursus inter se est nullus *d. l. 29.* Simili modo, si eidem distinctis temporibus aedes ac praedium vendidero: siue ex eodem vt in venditione aut promissione plurium rerum, vbi quot res tot contractus, proinde et de singulis experiri licet *per l. 29. D. de V. O.* Addimus vni contra eundem. Si igitur

igitur contra diuersas competunt personas, itidem concursus non est per *d. l. LVCIO TITIO 29. et l. 76. §. 1. D. de furt.* Hoc enim casu maxime dubium est, vtrum recte simul, vel separatim intendantur omnes, vel an potius altera alteram tollat. *OBRECHT. d. tr. c. 21. n. 6.*

CAPVT VII.

DE CAUSA FINALI ET EFFECTV CONCVRSVS ACTIONVM.

Finis breuissimis verbis nobis exhibetur a Papiniano in *l. cum filius 76. §. pen. D. de legat. 2.* vbi ait: Legatario varias actiones ad persecutionem legatariorum datas esse, vt laxior sit agendi facultas, id est, vt acturus ex pluribus illis actionibus vnā, quam proponat et exerceat, eligat, et quidem eam, quam sibi maxime commodam existimabit; Et licet in specie de legatis loquatur, rectissime tamen in vniuersum ad hunc de actionum concursu tractatum refertur. Effectus itidem consistit in laxiore agendi facultate et potestate, quo actor suum consequi possit. Non enim absurdum vt illud quod est finis sit etiam effectus, diuerso tamen respectu. Sic obligatio et finis legis est et effectus: finis in intentione effectus in executione.

CAPVT VIII.

DE CONTRARIIS ACTIONVM CONCVRSVS.

Vidimus haecenus quomodo constituatur actionum concursus, nunc paucis dissolutionem eius considerabimus. Dissoluitur autem per praescriptionem, qua actiones dissoluuntur; ex his enim consistit. Sicut igitur actionibus praescribitur, vel anno, vt plerisque actionibus praetoris *pr. l. de perpet. et tempor. act* praesertim paen-

libus

libus *l. vn. C. de ann. except.* vel biennio, vt actioni de dolo *l. vlt. C. de dol.* et ita consequenter, ita quoque concursui. Regulariter tamen illa praescriptio est 30. vel 40. ann. *l. 3. et 4. C. de praesc. 30. vel 40. ann.* Remissione quoque vnus atque alterius actionis, et morte *arg. §. 1. l. de perpet. et tempor. act.* concursus finiri, nullus dubito. Sed de hisce et aliis, pluribus agere, temporis ratio et instantis peregrinationis necessitas non permittit. Haec igitur impraesentiarum de aurea et per totum ius dispersa concursus actionum materia dixisse sufficiant.

SS. Trinitati sit laus, honor et gloria
in infinita secula.

Lib. 1. Dig.

- I. Conclusiones ex principiis naturalibus per gentes deductae non sunt vere immutabiles.
- II. Legis ratio est eius anima.
- III. Obligatio est finis legis.
- IV. An Doct̄or iuris allegans consuetudinem eam probet?

L. 2.

- V. Iudicium vocabulum in iure iustiniano ita generaliter sumitur vt et simplicem iurisdictionem et merum imperium continet.
- VI. Collectae non sunt Iurisdictionis.
- VII. In singulis actibus et partibus a iudice expediendis citatio est necessaria.
- VIII. Satisfactio regulariter fideiussoribus tantum fit.

L. 3.

L. 3.

IX. Transactio de raptu est licita.

X. In procuratorem sententia ferenda est.

XI. Pauciores quam tres non faciunt Collegium.

XII. Negotiorum gestor tenetur de leuissima culpa.

L. 4.

XIII. Contractus b. f. cui dolus causam dedit est ipso iure nullus.

XIV. Aduersus praescriptionem maioribus 25. annis in integrum restitutio ex solo capite ignorantiae non competit.

L. 5.

XV. Iudicium civile a criminali recte distinguitur, quod in illo ad commodum priuatum, in hoc ad paenam corporalem vel fisco applicandam agitur.

XVI. In personalibus per litis contestationem res fit litigiosa.

L. 6.

XVII. Is qui Publiciana agit, non mentitur.

L. 7.

XVIII. Diuisio vsuf. in causalem et formalem in iure nostro quoad rem ipsam extat.

XIX. An vsuf. morte vel capitis deminutione extincto, fructus vltimi anni ad heredem vsufructuarii pertineant?

L. 8.

XX. An ad praescriptionem seruitutis, titulus requiratur?

L. 9.

XXI. Culpa leuissima quae in omittendo consistit in L. Aquilia non vindicatur.

XXII. An prouocatus si occiderit, ab ordinaria paena sit absoluentus?

L. 10.

XXIII. Actio ad exhibendum est personalis.

F

L. 11.

L. 11.

XXIV. Patri de filia corrupta datur utilis actio, ex edicto de seruo corrupto.

L. 12.

XXV. Exceptio non numeratae pecuniae post biennium non obtinet.

L. 13.

XXVI. Casus fortuitus in pignore neque in aliis contractibus praestatur.

L. 14.

XXVII. Filius, qui patria potestate per dignitatem est solutus, SCti Macedoniani beneficium retinet.

L. 15.

XXVIII. Actiones ex contractu seruorum et filiorum, aduersus patrem vel dominum porriguntur, aut ob illorum consensum aut ob permissionem.

L. 16.

XXIX. Si creditor ignorauit mulierem intercedere, quaeritur, an locum habeat SCti Vellei. exceptio. D.

XXX. Compensatio in iudicio est alleganda et iudici probanda.

L. 17.

XXXI. An salarium peti possit pro executione mandati? Disting.

L. 18.

XXXII. Si circa causam contractus erretur, ut si ego a te emendi causa quid interrogem, tu animo permutandi aut locandi promittas, emptio nulla est.

Laesio quae in venditione aliisque contractibus *εμπορικῆς* h. e. negotiatiue, ut loquitur Imperator, accidit, minime conuenit naturae iustitiae, quae medium, quod aequaliter et secundum proportionem arithmeticam ab utroque extremorum distat, obseruari praecipit.

L. 19.

L. 19.
 XXXIII. Locatio quae ultra decennium vel quinquennium fit, in aliud nomen contractus non transit.

XXXIV. Generalem hypothecam habens, praefertur posteriori, qui specialem habet.

L. 20.

XXXV. An res dotalis pignori dari possit? D.

L. 21.

XXXVI. An etiam vi edicti aedilitii ad damnum nomine rei vitiosae acceptum teneatur emptori venditor? D.

XXXVII. Interesse in materia euictionis non excedit verum rei pretium.

L. 22.

XXXVIII. Vfurae iure Ciuili non sunt prohibitae.

XXXIX. Quod naturaliter inest homini, semper adesse praesumitur.

L. 23.

XL. Iuramentum imponi potest vitatae, plus quam semiplene probanti.

XLI. Maritus rei dotalis est verus dominus.

L. 24.

XLII. Donatio inter virum et vxorem constante matrimonio est prohibita.

L. 25.

XLIII. Actio rerum amotarum constante matrimonio competit.

L. 26, 27.

XLIV. Heredes tutorum non tenentur ob leuem culpam.

L. 28.

XLV. An plures tutores in solidum teneantur?

XLVI. Filiusfam. de peculio aduentitio pleno testari nequit.

XLVII. Testamentum in quo causae ingratitudinis secundum

dum Nov. 115. c. 3. non sunt expressae, an sit ipso iure nullum?

L. 29.

XLVIII. Quomodo hereditas transmittatur?

L. 30. et seqq.

XLIX. Pro consequendo legato ultra actionem personalem, realem et hypothecariam etiam via executiva agi potest.

L. Sempronius Maevium heredem instituit, et legavit Titio hortum quendam, Titius post mortem Sempronii a Maevio petit ex testamento. Maevius excipit hortum non fuisse Sempronii sed alienum, et quia id Sempronius ignoravit, ideo horti legatum non valere, Titius replicat, testatorem scivisse, fuisse alienum, eaque de causa valere legatum. Q. vtrum Maevius probare Sempronium ignorasse fuisse hortum alienum, an vero Titius Sempronium scivisse, teneatur?

L. 35. 36.

LI. Falsa demonstratio legato adiecta id non vitiat.

LII. An fideicommissaria substitutio proprie talis sit. D.

L. 37. 38.

LIII. Ius repraesentationis in ascendentibus non habet locum.

LIV. Hodie bonor. poss. adhuc est in usu.

LV. Quae Pater filiorum studiis impendit non sunt conferenda.

L. 39.

LVI. An per nunciationem novi operis possessionem amittamus?

LVII. Missio ex primo decreto ius pignoris infert.

LVIII. Donatio ad piam causam 500. solidos excedens infinuacione indiget.

L. 40.

L. 40.

LIX. An seruitus fit contra naturam?

L. 41.

LX. Iuris in re non est nisi vnica species.

LXI. Pera occupatione ei acquiritur qui fundum alienum contra prohibitionem domini ingressus caepit.

L. 42.

LXII. Sententia semel lata nec per eiusdem nec per successoris sententiam, nec per rescriptum Principis, nec ob omissam exceptionem peremptoriam, nec ob errorem calculi, nec ob instrumenta nouiter reperta rescindi potest.

L. 43.

LXIII. Interdictum Saluianum contra colonum coloni non datur.

LXIV. Petitorium et possessorium coram eodem iudice sunt tractanda.

L. 44.

LXV. Exceptio peremptoria ante vel post litem contestatam ante sententiam regulariter proponi potest.

LXVI. Exceptio iurisiurandi in voluntario tantum iureiurando locum habet.

L. 45.

LXVII. Si in causa vel corpore stipulantes & promittentes errent, vel dissentiant, stipulatio non valet.

LXVIII. Mora rei principalis obligationem fideiussoris perpetuat.

L. 46.

LXIX. Fideiussor obligans se vt principalem als ein selbst Schuldner habet beneficium ordinis.

LXX. Nouatio quae per litem contestationem fit non est proprie dicta nouatio.

F 3

L. 47.

L. 47.

LXXI. Legislator furtum simplex tertium capite punire potest.

L. 48.

LXXII. Multi auctores testantur Cadaver hominis violenter ab inimicis occisi, si intra certum tempus occisor coram sistatur, sanguinem profundere, adeo, ut saepe multis in locis iudices eo facto reum homicidii crimen negantem conuicerint et condemnarint, ideoque merito disputatur an ea probatio sit licita?

LXXIII. Daemones, Sagas et Magos plerumque vel saltem aliquando ad nocturnos conuentus transferunt.

LXXIV. Geomantia, Aëromantia, Hydromantia, Pyromantia, Clidomantia, Coscinomantia, aliaeque magiae diuinatoriae species, sunt ex pacto expresso vel tacito cum Daemone.

L. 49.

LXXV. Causae appellationis in criminali capitali, vel ea ex qua sequi solet paena vsque ad relegationem per procuratorem reddi non possunt.

L. 50.

LXXVI. Falso sibi banniti persuadent, sibi tempore nundinarum impune reuerti licere.

Cod.

LXXVII. An leges Codicis contrarias leges Digestorum abrogent.

LXXVIII. An l. un. C. si aduers. vsucap. aliqua sit utilitas.

LXXIX. L. quinque pedum C. fin. regund. de qua praescriptione loquatur.

LXXX. An l. 6. C. de dot. promiss. adhuc utilis et necessaria?

LXXXI.

- LXXXI. L. II. C. qui testam. fac. poss. an respiciat ad l. 6. an ad l. 8. C. de bon. quae lib.
 LXXXII. An l. ult. C. de nouat. pertineat ad de legatlo-
 nes.

Nov.

- LXXXIII. Nov. I. c. I. an pertineat ad casum repudiatæ
 haereditatis?
 LXXXIV. Subuassallus in subfeudi alienatione solius im-
 mediati domini consensum adhibere tenetur.
 LXXXV. Vassallus ob crimen aliquod feudo priuatus te-
 netur fructus a tempore delicti perpetrati restituere,
 siue ipso iure feudum ad dominum rediit, siue
 sententia.
 LXXXVI. Ius publicum in Academiis docere licet.
 LXXXVII. Ius publicum non est pars specialis politices.
 LXXXVIII. An ius publicum iustinianicum ex se et qua
 tale vim obligandi Germaniam nostram habeat.
 LXXXIX. Status imperii est immediatus imperii subditus
 ius sessionis et suffragii in Comitibus imperii habens.
 XC. Imperiales ciuitates gaudent voto decisiuo teste In-
 strum. Pac. hinc disputari possent, an non etiam gau-
 deant iure Re et Correlationis?
 XCI. Gaudent quoque superioritate territoriali aequè ac
 caeteri status.
 XCII. An recessus Imperii valeant per modum conuen-
 tionis tanquam pacta, an vero per modum constitutio-
 nis tanquam leges?
 XCIII. Papa ne quicquam iurisdictionis habet in impe-
 rium nostrum.
 XCIV. Electionem hodie non obstante continua Austria-
 corum successione, adhuc esse veram statuimus.
 XCV. An Hispanus praecedat Gallum?

XCVI.

- XCVI. Comites Palatini Rheni ex speciali concessione habent ius nobilitandi Comites, Barones et nobiles.
- XCVII. Electores an habeant ius nobilitandi?
- XCVIII. Ius cudendae monetae ad solum Imperatorem de iure pertinet.
- XCIX. An Imperator et status non accedente populi consensu possint probare aut improbare nummos?
- C. An Princeps Imperii citra Imperatoris consensum fortalitia in suis territoriis extruere possit?

ULB Halle
005 360 773

3

W007

Inches
Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

P. 99

4
G. 34. num. 22. 26
167013
6
4

DISPUTATIO INAUGVRALIS
DE
PLVRIBVS CONCVRREN-
TIBVS ACTIONIBVS

SIVE
ACTIONVM CONCVRSV,

IVSSV ET AVTHORITATE
MAGNIFICI ICTORVM ORDINIS IN CELEBERRIMA
ACADEMIA IENENSI,
MODERATORE

RECTORE MAGNIFICO, PRAENOBILISSIMO, CON-
SVLTISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

IOHANN. VOLKM. Bechman,

HAEREDITARIO IN Obern Trobra,
ICTO ET ANTECESSORE CELEBRATISSIMO, CONSILIARIO SAXO-
NICO, IN SVPREMO DVCVM SAXON. IVDICIO, FACVLTATE
IVRIDICA ET SCABINATV ASSESSORE GRAVISSIMO,

DOMINO PATRONO ET PROMOTORE
SVO MAXIME HONORANDO,

PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS AC
PRIVILEGIIS RITE CONSEQVENDIS,
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBIECTA

A
IOHANNE DEBELIO
CATTO CASSELLANO

AD DIEM IVNII HORIS ANTE ET POMERIDIANIS A. C. M DC LXX.

RECUSA LITERIS SCHILLIANIS. 1739.

